

Omavalvonnan tarkastuslistat

Opiskeluhoillon tarkistuslistojen avulla voidaan arvioida opiskeluhoillon toteutumista ja toiminnan laatua suhteessa lainsäädännön tarkoittamiin tavoitteisiin. Tarkistuslistoja on kolme:

- Hyvinvoivan oppimisympäristön tarkistuslista (Gradian opiskeluhoitoryhmä, joka neljäs vuosi)
- Oppilaitoksen / opetusyksikön tarkistuslista (Hyry-ryhmät, joka vuosi)
- Monialaisen yhteistyön toteutumisen tarkistuslista (Hyry-ryhmät, joka vuosi)

Arviointi on 3-portainen:

- 0 tarkoittaa, että väittämä tai osoitin ei toteudu.
- 1 tarkoittaa toiminnan toteutuvan, mutta kaipaavan kehittämistä, joko omassa, sopimusosapuolen tai molempien toiminnassa.
- 2 tarkoittaa toiminnan toteutuvan lain tarkoittamassa hengessä riittävän hyvin.

Tarkistuslistoilla on siis tarkoitus kartoittaa kehittämistarpeita siten, että 0-kohdat nousevat ensisijaisiksi kehittämiskohteiksi. Tavoitteena tulee olla tila, jossa arvioinnissa ei ole yhtään 0-arvosanaa ja pidemmällä tähtäimellä arvosanan 2 tulisi olla hallitseva arvosana (KA > 1,5).

Numeroarviointia tärkeämpää on yhteisen kielen ja yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen. Opiskeluhoillon arvioinnissa syntyy usein välittömiä kehittämistarpeita ja ideoita. Ne tulee kirjata ylös arvioinnin yhteydessä. Hyry-ryhmien tulee toimittaa omavalvonnan tarkastuslistat vuoden loppuun mennessä Gradian opiskeluhoitoryhmälle.

Hyvinvoivan oppimisympäristön tarkistuslistan avulla on tarkoitus arvioida koulutuksen järjestäjän ja sen oppilaitosten tai opetusyksiköiden terveyden ja hyvinvoinnin toteutumista laajana laadullisena terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen arviointina. Hyvinvoivan oppimisympäristön arviointi suositellaan tehtäväksi noin 4 vuoden välein siten, että tuloksia voidaan hyödyntää kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivityksissä. Laatuarvioinnin tarkoitus on kartoittaa koulutuksen järjestäjien ja sen oppilaitosten tai opetuspisteiden opiskeluhoillon toteutuminen niin koulutuksen järjestäjän kuin kuntasektorin vastualueilla ja lisätä kaikkien toimijoiden yhteistyötä tekemällä toiminnasta näkyvää.

Oppilaitoksen / opetusyksikön opiskeluhuollon tarkistuslista

0 = Ei toteudu | 1 = Toteutuu, mutta selkeä kehittämistarve | 2 = Toteutuu riittävän hyvin

0 | 1 | 2

Oppilaitoksen opiskeluhuollon suunnitelma yhdessä terveyttä, turvallisuutta ja viihtyvyyttä koskevien määräysten ja ohjeiden kanssa muodostavat hyvinvointia edistävän kokonaisuuden.

- Toimipisteessä on opiskeluhuollon suunnitelma ja sen toteutumista seurataan.
- Järjestyssäännöt ja muut oppilaitoksessa sovellettavat järjestys- ja turvallisuusmääräykset ja ohjeet edistävät sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.
- Lakisääteiset suunnitelmat ja toimintaohjeet ovat ajan tasalla ja ne tunnetaan.
 - Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma
 - Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
 - Suunnitelma ja ohjeet päihteiden käyttöön puuttumiseen ja tarvittaessa hoitoon ohjaukseen.
 - Varhaisen puuttumisen toimintaohjeet
 - Toimintaohjeet käyttäytymishäiriöiden, väkivallan, tapaturmien, onnettomuuksien ja kuolemantapausten varalta
 - Kriisisuunnitelma

Kehittämistarve

Aikataulu

Opiskeluhuollon tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan.

- Toimipisteessä on käytössä opiskeluhuollon omavalvontajärjestelmä.
- Oppilaitoksessa toteutetaan THL:n ja OPH:n TEA-viisarikysely parillisina vuosina. Tulokset käsitellään Hyry-ryhmissä.
- Opiskelijoiden terveys-, turvallisuus- ja viihtyvyykokemuksia kartoitetaan säännöllisesti.
- Kyselyjen tuloksista ja niistä syntyvistä kehittämistoimenpiteistä tiedotetaan henkilöstölle, opiskelijoille ja huoltajille.
- On olemassa toimivat käytännöt ja ohjeet onnettomuuksien, tapaturmien sekä vaara-, konflikti- ja läheltä piti -tilanteiden kirjaamisesta ja raportoinnista sekä tilanteiden välittömästä käsittelystä.
- Mahdollisten korjaavien ja ennaltaehkäisevien toimenpiteiden käynnistämisestä sekä niiden toteutumisen ja riittävyyden varmistamisesta tiedotetaan henkilökunnalle, opiskelijoille ja huoltajille.

Kehittämistarve

Aikataulu

Opiskelijoiden osallisuuden toteutuminen

0 = Ei toteudu | 1 = Toteutuu, mutta selkeä kehittämistarve | 2 = Toteutuu riittävän hyvin

0 | 1 | 2

- Opiskelijakunta- ja tutor-toiminnalla edistetään yhteisöllisyyttä luomalla opiskelijoille mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua toimipisteen asioihin.
- Järjestetään turvallisuuteen, terveyteen ja viihtyvyyteen liittyviä teemapäiviä, joiden ideoinnissa, suunnittelussa ja toteutuksessa opiskelijat ovat mukana.
- Opiskelijoita kannustetaan osallistumaan harrastustoimintaan ja aktiivinen osallistuminen huomioidaan.
- Tehdään yhteistyötä kunnan nuoriso- ja vapaa-ajantoimen sekä järjestöjen kanssa.

Kehittämistarve

Aikataulu

Toimipisteen ja kodin välisen yhteistyön toteutuminen

- Järjestetään tilaisuuksia ja toimintoja, joissa opiskelijoiden lähipiiri voi tutustua oppilaitokseen ja sen toimintaan, kuten esimerkiksi avoimet ovet ja asuntolaillat.
- Huoltajille tiedotetaan oppilaitoksen opiskeluhuollon ajankohtaisista asioista.

Kehittämistarve

Aikataulu

Asuntolatoiminta osana opiskeluhuoltoa

- Gradian opiskelija-asuntoloissa toimivat asuntolaohjaajat, joista on nimetty edustaja oppilaitoksen opiskeluhuoltoryhmään.
- Asuntolatoiminnan avulla vahvistetaan opiskelijoiden arjen taitojen hallintaa ja opiskeluhuollon yhteisöllistä työtä kohdistetaan asuntolatoimintaan.

Kehittämistarve

Aikataulu

Opiskeluhuollosta tiedottaminen

0 = Ei toteudu | 1 = Toteutuu, mutta selkeä kehittämistarve | 2 = Toteutuu riittävän hyvin

0 | 1 | 2

- Tietoa jaetaan verkkosivuilla sosiaalisessa mediassa, painetuissa julkaisuissa ja alueen tiedotusvälineissä.
- Tiedotusmateriaaleissa esitellään opiskeluhoollon palvelut ja yhteiskunnan opiskelijoille tarjoamat tukipalvelut
- Opiskeluhoollon palvelujen esittely sisältyy opiskelupaikan saaneille lähetettävään infokirjeeseen tai opinto-oppaaseen
- Opiskeluhoollon palveluja esitellään kotiväen/vanhempainilloissa ja avoimet ovet -tapahtumissa. Palvelut näkyvät myös alaikäisten opiskelijoiden huoltajille lähetettävissä tiedotteissa
- Opiskeluhoollon nivelvaihepalaverit ja tiedonsiirtokäytännöt ovat oppilaitosarjessa toimivia käytäntöjä.
- Sähköiset alustat ovat niitä tarvitsevan henkilöstön käytössä niin opiskelijaryhmää kuin yksittäistä opiskelijaa koskevaan tiedottamiseen.
- Perinteiset ilmoitustaulut ovat käytössä
- Opiskelijoille suunnatussa tiedottamisessa hyödynnetään sosiaalista mediaa ja mobiiliviestintää.
- Tiedotustilaisuuksia ja vuorovaikutteisia keskustelufoorumeita järjestetään opiskelijoille ja heidän huoltajilleen sekä sidosryhmille siten, että ne koskettavat opiskelijoita ja heidän huoltajiaan koko opiskeluajan.
- Opiskeluhoollon toiminnasta tiedotetaan myönteiseen sävyyn.
- Ongelmista tiedotetaan heti niiden ilmaantuessa.
- Epäkohtiin puuttumisesta ja niiden korjaamisesta tiedotetaan jo asioiden käsittelyvaiheessa. Niin ikään tiedotetaan myöhemmin tehtävistä päätöksistä.

Kriisiviestintä

- Gradian kriisisuunnitelmasta löytyvät viestintäohjeet myös erilaisiin kriisitilanteisiin.
- Kriisisuunnitelma käydään läpi henkilöstön kanssa läpi jokaisen lukuvuoden alussa.

Kehittämistarve

Aikataulu

Opiskeluhuollon monialaisen yhteistyön tarkistuslista

0 = Ei toteudu | 1 = Toteutuu, mutta selkeä kehittämistarve | 2 = Toteutuu riittävän hyvin

0 | 1 | 2

Gradialla on sopimukset lakisääteisistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista siten, että kaikki opiskelijat ovat palvelujen piirissä ja palvelut toteutuvat oppilaitos- /opetusyksikkötasolla. Opiskeluhuollon palveluissa huomioidaan myös työelämäjaksot ja työssäoppimispaikat. Lisäksi opiskeluhuollossa tehdään yhteistyötä nuorisotoimen ja kolmannen sektorin kanssa.

Opiskeluterveydenhuolto

- Terveystarkastaja osallistuu opiskeluhoitoryhmien toimintaan ja yhteisölliseen opiskeluhooltoon.
- Opiskeluterveydenhuollossa toteutuvat lakisääteiset terveystarkastukset ja terveydenhoitaja on tavoitettavissa ilman ajanvarausta.
- Terveystarkastajat antavat opiskelijoille terveysneuvontaa sekä ryhmätasolla että vastaanotolla henkilökohtaisissa keskusteluissa.
- Terveystarkastaja arvioi myös opiskelijoiden terveydellisiä edellytyksiä opiskella kyseisellä alalla.

Lääkäripalvelut

- Määräaikaistarkastukset toteutuvat
- Lääkäripalvelut vastaavat opiskeluterveydenhuollon tavoitteita ja opiskelijoiden tarpeita
- Lääkäreillä on riittävästi aikaa paneutua myös ongelmia ennalta ehkäisevään yhteisölliseen opiskeluhooltoon.

Kuraattori ja psykologi palvelut

- Gradialla on sopimus kuraattori ja psykologipalvelujen tuottamisesta sekä ohjeet näihin palveluihin ohjaamisesta
- Toimipisteissä tehdään uupumusta ja masennusta ennalta ehkäisevää työtä.
- Kuraattorit ja psykologit ovat ryhmänohjaajien ohella keskeisessä roolissa yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamisessa.
- Kuraattori on keskeisessä roolissa sosiaalipalveluista tiedottamisessa ja ohjaamisessa sekä muussa verkostotyössä.
- Kuraattorin tai psykologin puheille pääsee viimeistään 7. työpäivänä pyynnöstä ja kiireellisessä tapauksessa viimeistään seuraavana työpäivänä.

Kehittämistarve

Ajankohta

0 = Ei toteudu 1 = Toteutuu, mutta selkeä kehittämistarve 2 = Toteutuu riittävän hyvin		0 1 2
Lastensuojelu Gradialla on edustus oppilaitosten sijaintipaikkakuntien nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa. Yhteistyö lastensuojeluviranomaisten kanssa on joustavaa ja lastensuojeluviranomaisten asiantuntemus saadaan tarvittaessa viiveettä hyödynnetyksi opiskelijan parhaaksi. Palveluihin ohjaamisesta on laadittu ohjeet.		☐ ☐ ☐
Nuorisotoimen palvelut Toimipisteet tekevät yhteistyötä kunnan nuorisotoimen kanssa. Opiskelijoita kannustetaan osallistumaan kunnan järjestämään nuorisotoimintaan. Gradialla on toimintamalli tietojen siirrosta kuntien etsivälle nuorisotyölle.		☐ ☐ ☐
Palo- ja pelastustoimi sekä poliisi Toimipisteiden turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat on laadittu yhdessä palo- ja pelastustoimen viranhaltijoiden kanssa. Toimipisteiden henkilöstö tietävää oppilaitoksen poliisiyhdyshenkilön tai henkilöt.		☐ ☐
Työelämäyhteistyö Työpaikkaohjaajat saavat opiskeluhuollolta tarvittavat tiedot opiskelijoiden ohjaamiseksi.		☐
Kirkon oppilaitos- ja nuorisotyö Gradia on sopinut yhteistyöstä paikallisten seurakuntien kanssa. Gradia on yhteistyössä paikallisten seurakuntien kanssa kartoittanut oppilaitospappien, diakonien ja nuorisotyön tekijöiden tilanteen ja sopinut heidän roolistaan oppilaitosyhteisöissä. Tapaamiset, kuten oppilaitospapin vierailut oppilaitoksessa, ovat säännöllisiä.		☐ ☐ ☐
Kolmas sektori Toimipisteet hyödyntävät valtakunnallisten järjestöjen palveluja, materiaaleja ja kampanjatoimintaa Toimipisteet ovat kartoittaneet oman toiminta-alueensa järjestöt, joilla on yhteistyöhalua ja -kykyä. Lisäksi on sovittu yhteistyön toimintaperiaatteista ja käytännöistä		☐ ☐
Kehittämistarve	Aikataulu	